

**DEFICIT OPĆEG PRORAČUNA
U 2018. GODINI**

UKUPNI MANJAK/VIŠAK OPĆEG PRORAČUNA

U skladu s ostvarenim prihodima i izvršenim rashodima prema nacionalnoj metodologiji računskog plana, ukupni manjak državnog proračuna u 2018. godini iznosio je 191,5 milijuna kuna ili 0,1% BDP-a, što je 2,4 milijarde kuna manje u odnosu na plan. Na razini izvanproračunskih korisnika ostvaren je višak od 0,7% BDP-a, pri čemu su najznačajniji doprinos dali Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Hrvatske ceste te Hrvatske vode. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave zabilježile su manjak od 0,1% BDP-a, prije svega kao rezultat pojačane investicijske aktivnosti tijekom 2018. godine.

Tablica 1. Ukupni manjak/višak državnog proračuna

(u kunama)	2017.	Plan 2018.	2018.
1. Prihodi	122.707.021.717	129.174.117.188	129.395.205.925
Prihodi poslovanja	122.060.097.020	128.473.265.408	128.793.340.377
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	646.924.697	700.851.780	601.865.549
2. Rashodi	124.999.025.558	131.731.676.545	129.586.736.195
Rashodi poslovanja	122.313.420.467	127.973.068.002	126.843.245.521
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.685.605.091	3.758.608.543	2.743.490.674
3. UKUPNI MANJAK/VIŠAK (1-2)	-2.292.003.841	-2.557.559.357	-191.530.270

Tablica 2. Ukupni manjak/višak opće države, nacionalna i ESA 2010 metodologija

(u kunama)	2017.	Plan 2018.	2018.
Manjak/višak državnog proračuna	-2.292.003.841	-2.557.559.357	-191.530.270
% BDP-a	-0,6	-0,7	-0,1
Manjak/višak izvanproračunskih korisnika	1.542.555.461	1.944.880.834	2.621.771.286
% BDP-a	0,4	0,5	0,7
Manjak/višak jedinica lokalne države	-296.624.725	332.525.074	-421.584.243
% BDP-a	-0,1	0,1	-0,1
Ukupni manjak/višak opće države, nacionalna metodologija računskog plana	-1.046.073.105	-280.153.449	2.008.656.773
% BDP-a	-0,3	-0,1	0,5
Ostale prilagodbe, ESA 2010 metodologija	3.934.674.367	-1.743.051.859	-1.250.846.870
% BDP-a	1,1	-0,5	-0,3
Ukupni manjak/višak konsolidirane opće države, ESA 2010 metodologija	2.888.601.262	-2.023.205.308	757.809.903
% BDP-a	0,8	-0,5	0,2

Manjak/višak proračuna opće države iskazan prema nacionalnoj metodologiji računskog plana razlikuje se od manjka/viška proračuna opće države koji se iskazuje prema europskoj statističkoj metodologiji ESA 2010. Obuhvat sektora opće države prema metodologiji ESA 2010 razlikuje se od obuhvata koji se utvrđuje Zakonom o proračunu. Naime, sektor opće države obuhvaća državni proračun, izvanproračunske korisnike državnog proračuna, pojedina javna poduzeća ili druge organizacije koje prema spomenutoj metodologiji ulaze u sektor

opće države, fondove socijalnog osiguranja te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihove proračunske i izvanproračunske korisnike. Osim toga, na manjak/višak sektora opće države i javni dug utječu i određene specifičnosti utvrđene metodologijom ESA 2010, kao što su primjerice transakcije i stanja jedinica koje nisu razvrstane u sektor opće države te ugovorene obveze u okviru kojih je država na sebe preuzela rizike. Za službeni izračun manjka/viška sektora opće države nadležan je Državni zavod za statistiku, a za izračun javnog duga Hrvatska narodna banka.

Prema Izvješću Državnog zavoda za statistiku o prekomjernom proračunskom manjku i razini duga opće države iz travnja 2019. godine u 2018. ostvaren je višak proračuna opće države prema europskoj statističkoj metodologiji ESA 2010 u iznosu od 758 milijuna kuna ili 0,2% BDP-a. Ovaj višak bio bi još i veći da se nisu materijalizirale jednokratne obveze po osnovi protestiranih jamstava za Uljanik grupu i to u iznosu od 2,5 milijardi kuna odnosno 0,7% BDP-a. Njihovom aktivacijom došlo je do jednokratnog povećanja kapitalnog transfera na rashodnoj strani državnog proračuna, što je izravno utjecalo na smanjenje viška proračuna opće države.

Krajem 2018. godine javni dug je iznosio 284,7 milijardi kuna, odnosno 74,6% BDP-a, pri čemu je u odnosu na prethodnu godinu smanjen za 3,2 postotna boda, a u odnosu na kraj 2015. godine za više od 9 postotnih bodova. Pritom valja napomenuti kako je cjelokupan jamčeni dug Uljanik grupe od 4,4 milijarde kuna reklasificiran u javni dug u 2018. godini. No, unatoč toj činjenici, javni dug smanjen je i u 2018. godini prvenstveno kao posljedica nastavka provedbe odgovorne fiskalne politike i pozitivnih fiskalnih kretanja. Pored toga, aktivnom politikom upravljanja javnim dugom utjecalo se i na daljnje smanjenje rashoda za kamate opće države pa su tako u odnosu na 2015. godinu isti smanjeni za 2,9 milijardi kuna.

